

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔ - ๕/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัยและความเห็น

ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๗ (๓) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ รับรองเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองฯ มาตรา ๒๘ บัญญัติวางหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะถูกจำกัดมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่าที่จำเป็น และไม่กระทบต่อสาระสำคัญของสิทธิ ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มาตรา ๓๖ รับรองเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย มาตรา ๔๕ รับรองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น มาตรา ๖๓ รับรองเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เห็นว่า เป็นบทบัญญัติในหมวด ๕ เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๑๐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีความหมายว่าผู้มีอำนาจตรารัฐธรรมนูญมีอำนาจที่จะกำหนดว่า รัฐจะต้องมีจุดประสงค์ที่จะปฏิบัติอย่างไร อันเป็นการบังคับรัฐบาลทุกรัฐบาลที่จะต้องดำเนินการตามจุดประสงค์นี้ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ (๓) บัญญัติว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ เป็นบทบัญญัติที่ศาลใช้บังคับในคดีเพื่อคุ้มครองสิทธิของโจทก์อันเป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมิให้โจทก์ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป โดยมีมูลเหตุจากการกระทำละเมิดหรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้องของจำเลย โดยเปิดโอกาสให้โจทก์ยื่นคำร้องในระหว่างศาลยังไม่มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดี

การที่ศาลใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๒๕๔ จึงไม่เป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล กระทำภายใต้หลักเกณฑ์ที่ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเท่าที่จำเป็น และการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ให้เสรีภาพในการสื่อสาร มาตรา ๓๖ ให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ มาตรา ๔๕ ให้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ มาตรา ๖๓ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ มาตรา ๘๓ (๓) การกระทำดังกล่าวมิได้กระทบต่อประโยชน์สาธารณะและคุ้มครองสิทธิของโจทก์ในระหว่างการพิจารณาคดีเป็นการชั่วคราวหนึ่ง การให้ความคุ้มครองชั่วคราว มีวัตถุประสงค์เพื่อมิให้โจทก์ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป โดยมีมูลเหตุจากการกระทำละเมิดหรือการกระทำขณะที่ถูกฟ้องร้องของผู้ร้อง โดยเปิดโอกาสให้โจทก์ยื่นคำร้องในระหว่างที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีดังกล่าวสืบเนื่องมาจากผลของมาตรา ๒๕๔ โดยได้มีกำหนดเวลาให้ผู้ร้องปฏิบัติตามศาลมิได้ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวบังคับใช้ในคดีเป็นการถาวร การที่ศาลใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ บังคับแก่คดีนั้น เป็นเพียงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งนี้ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวตามมาตรา ๒๕๔ มิได้กระทบต่อสาระสำคัญของสิทธิเสรีภาพอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ และผู้ร้องยังคงสามารถใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวได้ครบเท่าที่มิได้กระทำการใดอันเป็นการละเมิดต่อสิทธิของโจทก์

พิเคราะห์แล้ว จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๓ (๓)

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ